



LUNDS
UNIVERSITET

Är vi på väg mot en dansk invandringspolitik?

En innehållsanalys om hur dansk invandringspolitik gestaltas i svensk media.

Julia Marcus

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Kurskod: MRSG31
Termin: Vårtermin 2019
Handledare: Rouzbeh Parsi & Björn Lundberg
Omfång: 8983



Abstract

Uppsatsen är en kvalitativ studie som skall undersöka hur och vad svenska ledarskribenter skrivit om dansk invandringspolitik under perioden 2005 till 2018. Dansk och svensk invandringspolitik har tidigare forskats mycket om, men hur ett av landets media skriver om grannlandets invandringspolitik finns det ännu utrymme att fortskrida. Det är två länder som i många avseenden anses vara lika, men vars invandringspolitik skiljer sig från varann.

Syftet med uppsatsen är att se om gestaltningen av dansk invandringspolitik i svenska dagstidningar har förändrats från innan flyktingkrisen 2015 fram till idag 2019. Anledningen till att en undersökning om hur medias porträttering av politik görs, är främst då jag ser utrymme att fortskrida ämnet eftersom jag anser att denna fråga inte blivit besvarad genom tidigare forskning.

Uppsatsen fokuserar på 12 artiklar där hälften är publicerade från 2005-2015, innan flyktingkrisen 2015, och hälften publicerade från 2016-2018, efter flyktingkrisen. Artiklarna är skrivna av ledarskribenter på några av de största svenska dagstidningarna. Dessa artiklar analyseras, dels utifrån innehållsanalysen, för att det finns negativa och positiva mönster i artiklarna och dels utifrån gestaltningsteorin, för att se hur de olika skribenterna gestaltar invandringsfrågan i artiklarna de skrivit.

Resultatet visar att gestaltningen av dansk invandringspolitik i svensk media har förändrats. Innan flyktingkrisen 2015 valde övervägande del att kritisera den danska invandringspolitiken och till viss del benämna den som högerradikal, rasistisk och fascistisk. Efter flyktingkrisen 2015 har däremot övervägande del valt att istället måla upp den svenska modellen som föråldrad och oförnuftig, på gränsen till omdömeslös. I samband med att den svenska mediala bilden av invandringspolitik har förändrats, går det att se att den svenska politiken till viss del förändrats och närmat sig den danska, mer strikta invandringspolitiken.

Nyckelord: *invandringspolitik, dansk invandringspolitik, svensk invandringspolitik, flyktingkris, svensk media*

Abstract	1
1. Inledning	5
1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning	6
Syfte	7
Frågeställning	7
Begreppsanvändning	7
1.2 Material och avgränsningar	8
Primärmaterial	8
Presentation av artiklar	9
Artiklar publicerade från 2005 till 2015	9
Artiklar publicerade från 2015 till och med 2018	10
Avgränsningar och urval	10
Källkritik	11
2. Teori och metod	13
2.1 Teori	13
2.2 Metod	16
3. Tidigare forskning, litteraturkritik och bakgrundsfakta	18
3.1 Tidigare forskning	18
Bortom Stereotyperna: Invandrare och integration i Danmark och i Sverige	18
Invandring på ledarsidorna i svensk nationell dagspress 2010–2015	19
Strategies for Combating Right-Wing Extremism in Europe	20
3.2 Bakgrund	21
Svensk invandringspolitik 1900-2018	21
Dansk invandringspolitik 1900-2018	22
4. Analys	24
4.1 2005-2015	25
Negativ syn på dansk invandringspolitik	25
Positiv syn på dansk invandringspolitik	27
Sammanfattning	28
4.2 2015-2018	29
Negativ syn på dansk invandringspolitik	29
Positiv syn på dansk invandringspolitik	30
Sammanfattning	32
5. Resultat	33
6. Diskussion	34
7. Sammanfattning	37

1. Inledning

Krig, fattigdom och förändrade statskicks har lett till en global kris som i viss mån påverkat de flesta av världens länder. Människor världen över har tvingats fly och västvärlden, där Europa varit central, har varit mycket välkomnande till människor på flykt.¹

Att människor i världen måste fly sitt land har pågått i urminnes tider men har idag blivit en mycket omtalad fråga i både media och inom politiken. Inte minst efter den flyktingkris som kom till oss under 2015 där uppmärksamheten nådde sin kulmen i oktober samma år.² Danmark och Sverige är två länder i Norden som ligger geografiskt nära varandra samt två länder som internationellt sett är relativt lika, men där ländernas invandringspolitik skiljer sig markant.³⁴

Sverige har länge strävat efter mångkulturalism och därmed välkomnat nya människor in i landet medan Danmark inte varit lika välkomnande⁵ Detta visade sig inte minst under flyktingkrisen 2015 då Sverige totalt tog emot 134 200 invandrare samtidigt som Danmark, under samma period, endast tog emot 78 500 invandrare.⁶ Vilket nästan är hälften så många jämfört med Sverige.

¹Flyktingar i världen. *Migrationsinfo*. 2016-10-19

²Tidslinje över flyktingkrisen. *Sveriges Radio*. 2015-11-11

³Green-Pedersen, Christoffer & Odmalm, Pontus. *Going different ways? Right-wing parties and the immigrant issue in Denmark and Sweden*. *Journal of European Public Policy*. 2008-02-22. s. 367

⁴Brochmann, Grete & Hagelund Anniken m.fl. *Immigration Policy and the Scandinavian Welfare State 1945-2010*. Palgrave Macmillan. 2012-05-09. s.1

⁵Hedetoft, Ulf & Pettersson, Bo & Sturfelt, Lina. Bortom stereotyperna? : invandrare och integration i Danmark och Sverige. *Invandring och integration i Danmark och Sverige: Liket och oliket i debatt och politisk praxis*. Makadam förlag. 2006. s. 402

⁶Immigration by citizenship. *Europa*. 2017-04-10

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställning

Frågan om invandring är idag högt placerad på den politiska agendan och det sker ständigt nya spekulationer om både svenska och danska partiers åsikter kring invandringsfrågan. Frågans stora aktualitet grundar sig inte endast i att den är högst aktuell i dagens samhälle, utan även minst sagt är komplex. Vi ser hur invandringspolitiken splittrar politiska block och att skilda åsikter skapar stora splittringar i samhället.

Allmänt känt är att den danska invandringspolitiken generellt sätt är mer restriktiv än den svenska. Denna kännedom grundar sig främst i de stora skillnaderna mellan den svenska och danska regeringens åsikter om invandringspolitiken, samt den påverkan den får om man ser till antalet nyanlända invandrare i respektive land under flyktingkrisen 2015.⁷

Intresset för uppsatsen ämne är främst att den behandlar två nordiska länder vars likheter är många, men där frågan om invandring skiljer sig. Frågan om invandring är ett problem som kommer vara pågående under en oöverskådlig framtid då de globala problem som finns idag kring invandring kommer fortskrida. Med det perspektivet blir frågan kring invandringspolitiken fortsatt intressant för medierna att rapportera kring.

Vidare finns det möjlighet att fortskrida ämnet om medias gestaltningar av invandringspolitiken då det är högst aktuellt i dagens samhälle, samt att det ännu inte finns någon forskning som jag anser berör ämnet grundligt nog. Med den vetskapen finns det ytterligare utrymme för att fortskrida en undersökning kring ämnet.

⁷Shermer Galte, Isabelle. *Flyktinginvandring-internationellt*. Ekonomifakta. 2018-04-12

Syfte

Syftet med uppsatsen är att se om gestaltningen av dansk invandringspolitik i svenska dagstidningar har förändrats från innan flyktingkrisen 2015 fram till idag 2019. Anledningen till att en undersökning om hur medias porträttering av politik görs, är främst då jag ser utrymme att fortskrida ämnet eftersom jag anser att denna fråga inte blivit besvarad genom tidigare forskning.

Frågeställning

- Hur gestaltas dansk invandringspolitik i svenska dagstidningar, från 2005 till och med 2018?

Begreppsanvändning

Förklaring av förekommande begrepp i denna uppsats.

- Invandringspolitik= Regler/lagar för utländska medborgare att bosätta sig i Sverige.⁸
- Invandring= Konstant inflyttning av människor till ett land från ett annat.⁹
- Invandringskvot=Högst antal invandrare som är tillåtet till ett visst land.¹⁰

⁸Invandringspolitik. *Nationalencyklopedin*.

⁹Invandring. *Nationalencyklopedin*

¹⁰Invandringskvot. *Nationalencyklopedin*

1.2 Material och avgränsningar

Det primärmaterial som kommer att undersökas i denna uppsats är ledarartiklar från de svenska dagstidningarna Göteborgs Posten, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet samt Sydsvenskan.

Sekundärmaterial för uppsatsen har främst använts för att ge mig en övergripande förståelse för uppsatsens ämne. Materialet utgörs av böcker och internetbaserade hemsidor, dessa kommer därför att presenteras löpande och inte under egen rubrik.

Primärmaterial

Primärmaterial för denna uppsats utgörs av 12 ledarartiklar som i olika form tar upp ämnet dansk invandringspolitik innan och efter flyktingkrisen 2015. Ledarartiklarna är tagna på dagstidningarna; Dagens Nyheter, Göteborgs Posten, Sydsvenskan och Svenska Dagbladet. Valet att använda dessa fyra dagstidningarna grundar sig i att tillgången till ledarartiklar i ämnet inte var särskilt stor. Utvalda tidningar är de som erbjudit flest artiklar om invandringspolitik och valdes därefter.

Beslutet att använda tidningsartiklar som primärmaterial gjordes för att uppfylla uppsatsens syfte, att se om gestaltningen av dansk invandringspolitik i svensk media har förändrats från innan flyktingkrisen 2015 fram till idag. Vidare motiveras valet att använda ledarartiklar med att nyhetsvärdet i ledarartiklar är mindre relevant men skribentens politiska ställningstagandet blir desto viktigare, vilket gör artiklar skrivna av ledarskribenter mycket relevanta för uppsatsen.¹¹

Grundidén för att finna passande artiklar var att använda media-sökmotorn Retriever men då den saknar sökfunktion gällande ledarartiklar, valdes detta tillvägagångssätt bort.

¹¹Ledare. *Nationalencyklopedin*

Istället användes specifika nyckelord som sökord på var tidnings internetsida. Dessa sökord har varit: *migration, invandringspolitik, dansk invandringspolitik, svensk invandringspolitik, flyktingkrisen 2015*. Samtliga sökord har inte haft samma utfall i antal artiklar, de sökord som givit bäst utfall har varit: *invandringspolitik, migration och dansk invandringspolitik*. Dessa sökord gav mig ett resultat på ett tiotal artiklar per sökning, medan de sökord med som gav sämre resultat endast gav cirka 5 artiklar.

Avgränsning har gjorts på tidsperioden 2005-2018 eftersom det är perioden som är uppsatsens syfte att undersöka. Om uppsatsen hade varit mer omfattande hade avgränsningen till år 2005 troligtvis inte gjorts.

Presentation av artiklar

Detta avsnitt kommer presentera utvalda artiklars titlar, publicerande tidning, skribent, publiceringsdatum och huvudsakliga argument.

Artiklar publicerade från 2005 till 2015

Samtliga utvalda artiklar skrivna innan flyktingkrisen 2015, beskriver Danmarks invandringspolitik med en, mer eller mindre, negativ underton. Den vanligaste retoriken man ser är att fördöma vissa danska partier som "rasistiska", "fascistiska" och "invandringsfientliga". Citat som "allt åt alla (utom åt invandrarna)"¹² och "att hitta skäl att kritisera dansk retorik och invandringspolitik är inte svårt."¹³ återfinns och vittnar om en stark negativ inställning till hur Danmark sköter sin invandringspolitik. Detta har samtliga artiklar gemensamt, även om det finns citat som även understryker "man får tycka vad man vill om dansk politik"¹⁴. Det ska dock poängteras att den senare citationen kommer från en skribent

¹²Populism utan prefix. *Dagens Nyheter*. 2015-06-24

¹³Birgersson, Susanna. Dolda nyanser i dansk invandringsdebatt. *Göteborgs Posten*. 2015-08-28

¹⁴Kjöllér, Hanne. Danmark åt somliga danskar. *Dagens Nyheter*. 2005-02-08, Swartz, Richard. Inför en förundrad omvärld. *Dagens Nyheter*. 2014-12-19

som tar starkt avstånd från dansk invandringspolitik, men accepterar den utefter demokratins principer.¹⁵

Artiklar publicerade från 2015 till och med 2018

Utvalda artiklar är publicerade under och efter flyktingkrisen 2015, tidsperioden 2016–2018. I dessa artiklar går det att se tendenser av positiv ton, där skribenterna lyfter fram delar av den danska invandringspolitiken som bra.¹⁶

Den positiva tendensen handlar om att skribenten skriver med en mer positiv attityd gällande förslag inom den danska, mer åtstramade, invandringspolitiken, vilket kan exemplifieras av citat som att "Danmarks invandringspolitik ligger några år före Sverige."¹⁷

Flera artiklar anser att Sverige bör ta lärdom av den danska, mer strikta, invandringspolitiken.

¹⁸ Dock finns det exempel som fortfarande kritiserar Danmarks politik och förklarar deras politik som "ogenomförbar".¹⁹

Avgränsningar och urval

Avgränsning för primärmaterialet har presenterats i avsnittet "Primärmaterial" och en avgränsning ska nu presenteras för uppsatsens ämne.

För det första har en avgränsning gjorts till två av världens länder. Den primära anledningen till detta är då intresset låg i att undersöka ett land i relation till Sverige, samt för

¹⁵Invandring kan ge Sverige långsiktiga fördelar. *Svenska Dagbladet*. 2015-09-03, Trots extrempartier ökar inte främlingsfientligheten, *Dagens Nyheter*. 2014-10-13

¹⁶ Sonesson, Jenny. Danska S har rätt om asylsystemet. *Göteborgs Posten*. 2018-02-05, EU ska lösa flyktingfrågan. Danmark har inte svaret. *Sydsvenskan*. 2018-02-07, Svensson, Per. Dansk skalle mot rättsstaten. *Dagens Nyheter*. 2018-03-01, Arpi, Ivar. Ersätt asylrätten med flyktingkvoter. *Svenska Dagbladet*. 2018-02-06

¹⁷ När Danska S avskaffar asylsystemet måste Löfven bygga politik mur. *Dagens Nyheter*. 2018-02-05

¹⁸ Sonesson, Jenny. Lär av våra nordiska grannar om migration. *Göteborgs Posten*. 2018-04-26

¹⁹ När Danska S avskaffar asylsystemet måste Löfven bygga politik mur. *Dagens Nyheter*. 2018-02-05

att Danmark och Sverige är två länder som ligger geografiskt nära varandra och även nordiska länder som i många delar samarbetar.

För det andra har en avgränsning gjorts på tidsperioden, jag har valt att fokusera på tiden innan flyktingkrisen, 2005–2015, samt tiden efter flyktingkrisen, 2015-2018.

Då min avsikt är att få en översiktlig bild av hur dansk invandringspolitik nämns i svenska dagstidningar har jag valt att fokusera på ledarsidorna på några av Sveriges största tidningar. Dessa tidningar har valts för att de erbjuder flest ledarartiklar och förmedlar således en mer omfattande bild av svensk medias beskrivning av den danska invandringspolitiken. Vidare motiveras valet att använda ledarartiklar, med att nyhetsvärde i artiklarna är mindre relevant, men skribentens politiska ställningstagandet desto viktigare, vilket gör artiklar skrivna av ledarskribenter mycket relevanta för uppsatsens syfte.²⁰

Med en systematisk urvalsteknik har jag valt ut de artiklar som varit mest relevanta för denna undersökningen, de som uttrycker tydligast åsikter gällande deras syn på Danmarks invandringspolitik.

Källkritik

Primärmaterial

Vid undersökning av tidningsartiklar bör läsaren ha i beaktning att dessa är skrivna av en ledare som har en åsikt och det går därmed att tolka som vinklat material. Denna vinkling är inte negativ för uppsatsens resultat eftersom det är åsikterna och hur dessa framställs som uppfyller syftet och därmed ligger som grund till resultatet för denna uppsats.

Beaktas bör även det faktum att trots att en ledarartikel främst tar ett politiskt ställningstagande, är artikeln publicerad på en tidning, vilket kan påverka innehållet eftersom tidningen eventuellt har vissa krav eller riktlinjer skribenten måste följa.

Kritiseras kan även att materialet endast kommer från fyra tidningar. För att göra en total och mer grundlig undersökning av en eventuell förändring av gestaltningen av dansk invandringspolitik i svensk media, bör man analysera all svensk media under tidsperioden.

²⁰Ledare. *Nationalencyklopedin*

Men då uppsatsen har ett begränsat omfång och eftersom det inte finns klara riktlinjer för vad som innefattas av media, blir detta inte möjligt för denna uppsatsen.

Att artiklarna är utvalda av mig kan även kritiseras eftersom andra artiklar möjligen hade gett ett annorlunda resultat.

2. Teori och metod

Utvald teori och metod kommer i detta avsnitt grundläggande att presenteras utifrån vad de innefattar och hur de skall användas i analysen. Teorin och metoden kommer vidare i analysen användas för att besvara angiven frågeställning gällande en eventuell förändring av gestaltning av dansk invandringspolitik i svenska media.

2.1 Teori

Gestaltningsteorin handlar främst om hur media väljer att gestalta något. Det faktum att teorin har studerats relativt lite om, bidrar även med att teorins definitioner inom inte än är fullt utvecklade²¹ Jesper Strömbäcks litteratur är en svensk version av den ursprungliga teorin och “den medialiserade demokratin” tar främst upp delar kring kopplingen mellan politik och media. Litteraturen innehåller flera avsnitt men då denna uppsats endast berör svensk medias gestaltning av politik kommer endast avsnittet “Medias Makt” att användas.

Gestaltningen kan användas för två olika delar som den främst berör, den som kommer att användas för denna analys är att det inte är människors egna bild av verkligheten som har betydelse utan medias bild som blir befolkningens verklighet.²²

Vidare presenterar Strömbäck vissa viktiga begrepp för teorin som bör noteras av läsaren för att få en överskådlig bild av teorin:

1. “Att gestalta innebär att välja vissa aspekter av en uppfattad verklighet och göra dem mer framträdande i en kommunicerande text, på ett sätt som föreslår vissa specifika

²¹ Strömbäck, Jesper. *Den medialiserade demokratin - Om journalistikens ideal, verklighet och makt*. SNS Förlag. 2004-03-01. s. 40

²² Strömbäck, 2004. s. 41

problembeskrivningar, orsaksförklaringar, moraliska värderingar, och/eller sätt att lösa problem.”²³

1. “Gestaltningarna formas bland annat genom val av ord, fakta, perspektiv och källor, och inneboende i dem är vissa dominerande problemformuleringar, tolkningar, moraliska omdömen och eventuellt också förslag till lösningar”.²⁴

Strömbäck menar alltså på att då verkligheten är obegränsad med information och tolkningar men media ständigt gör en stark avgränsning, sker det en fråga om gestaltning. Denna avgränsning kan komma att handla om vilka personer som får tala, vilka ämnen och frågor som berörs, hur dessa vinklas etc. Jesper Strömbäck skriver i boken “Den medialiserade demokratin”:

”Genom att aktivera vissa idéer, känslor och värderingar snarare än andra, uppmuntrar nyheterna vissa specifika sätt att tänka kring politiska fenomen, och genom detta leder nyheterna publiken till mer eller mindre förutsägbara slutsatser [...]. Gestaltungsforskning hävdar att nyheterna, genom att framhäva vissa aspekter av ett problem snarare än andra, kan få människor att tänka på mycket olika sätt när de funderar över frågor och bildar sig åsikter om dem.”²⁵

Detta är Strömbäcks främsta idé och kommer att ligga som grund vid varje analys av de olika artiklarna. Genom att se till vissa delar av artiklarna som, enligt mig, utgör ledarskribenterna starkaste åsikt kring invandring ska då ovanstående mening tillämpas. Utfallet av denna analys kommer senare att visa om det råder skillnader mellan de olika tidsperioderna samt hur detta, genom användning av gestaltningsteorin, visas.

Valet av gestaltningsteorin grundar sig i att jag finner teorin mycket användbar för att uppfylla syftet av denna uppsats, att se skillnader på den mediala bilden av invandring från 2005 fram till 2018. Teorin tillämpas således för att påträffa om det råder skillnad på utvalda artiklar samt att se hur ledarskribenterna i de utvalda artiklarna väljer att gestalta ämnet invandring.

Den kritik som kan ges till vald teori är att den relativt outvecklad i jämförelse med den engelska. Denna aspekt påverkar inte resultatet men skall kommenteras eftersom resultatet möjligen hade sett annorlunda ut om det hade funnits fler relevanta delar av teorin

²³ Strömbäck, 2004. s. 43

²⁴ Strömbäck, 2004. s. 42

²⁵ Strömbäck, 2004. s. 43

att använda i analysen. Huvudsakliga anledningen till att den engelska versionen inte valdes, berodde på att det saknades enkel tillgång till materialet. Vidare kan urvalet från hela teorin kritiserars, eftersom det fanns flera avsnitt i texten att välja mellan kan det subjektiva valet att använda "Medias Makt" kritiserars. Detta är åter något som bör förbises eftersom en avgränsning av detta slag är ofrånkomlig.

2.2 Metod

Innehållsanalysen har funnits redan sedan tidigt 1900-tal och metoden har använts för att upptäcka olika fenomen i olika typer text.²⁶ Metoden skall skapa en överblick för större material och kan vara till grund för en jämförelse.²⁷ Innehållsanalysen består av två delar, kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys. En kvantitativ innehållsanalys analyserar textens innehållande mätningar eller beräkningar.²⁸ Medan en kvalitativ innehållsanalys endast analyserar textens innehåll.²⁹

För denna uppsats kommer en kvalitativ innehållsanalys att appliceras på undersökningens primärmaterial. För den kvalitativa innehållsanalysen finns två delar, en deduktiv och en induktiv. Induktiv innehållsanalys använder teorin på det vis att den gradvis utvecklas och en deduktiv innehållsanalys baseras på en teori eller modell.³⁰ En deduktiv kvalitativ innehållsanalys kommer därmed att utgöra den metodiska undersökningen i analysen eftersom analysen baseras på teorin och metoden. Huvudsakliga anledningen till att kvalitativ innehållsanalys valts snarare än en kvantitativ är då jag ska undersöka innehållet av artiklar och inte göra några mätningar eller beräkningar. Vidare är valet av deduktiv istället för en induktiv enkelt då undersökningen skall kopplas samman med vald teori, vilket överensstämmer med definitionen av deduktiv.

Då vald källa, ”Textens mening och makt” främst fokuserar på den kvantitativa innehållsanalysen har boken kompletterats med Granhem och & Lundmans bok om kvalitativ innehållsanalys.

²⁶Bergström, Göran & Boréus, Kristina, *Textens mening och makt; Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur. 2012. s. 49

²⁷ Bergström & Boréus, 2012. s.87

²⁸ Bergström & Boréus, 2012. s. 56

²⁹ Bergström & Boréus, 2012. s. 50

³⁰Graneheim, U.H & Lundman, B. *Qualitative content analysis in nursing research concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness*. Department of Nursing, Umeå University. 2004-02-24. s. 24

Eftersom innehållsanalysen är relativt omfattande har de mest relevanta delarna valts ut. De avsnitt från metoden jag anser mest relevant är illustreringar av manifesta och latent uttryck i en text som presenteras. Denna skildring mellan att en skribents åsikt syns tydligt eller om åsikten är latent det vill säga att åsikten är underförstådd, är viktig för denna undersökning eftersom det gör det möjligt att dela upp artiklarna efter latent eller manifesta uttryck. Bergström och Boréus beskriver i litteraturen att manifesta och latent uttryck görs genom att se till vilka ord som används i texten. Vidare menar Bergström och Boréus att det är viktigt för en innehållsanalys att samtliga texter analyseras med samma förutsättningar, vilket är ytterligare en anledning till att de manifesta och latent begreppen i artiklarna kommer att analyseras.³¹

Innehållsanalysen kommer att användas på så sätt att artiklarna skall, utifrån de manifesta och latent uttrycken, delas in i två kategorier; negativa och positiva artiklar. Huvudsakliga anledningen till att dessa kategorier görs är för att kunna göra en distinktion mellan dels de olika tidsperioderna och dels mellan positiva och negativa mönster i hur svensk media skriver om den danska invandringspolitiken. Kategorisering skall sedan kopplas samman med analysen av artiklarna utifrån utvald teori, för att slutligen kunna dra eventuella slutsatser i diskussionen.

Vad som bör kritiserats är att valen av meningarna och uttrycken i artiklarna som väljs ut vid kategoriseringen kan ses som subjektiva val. Men eftersom valen av meningarna måste tas för att uppfylla undersökningens syfte bör detta förbises.

Metoden tar upp vissa begrepp som är aktuella för en kvalitativ innehållsanalys. Begreppen nedan kommer att användas för att analysera utvalt primärmaterial:

1. Manifest innehåll = det synliga i texten, explicit omnämns.
2. Latent innehåll = det underförstådda i texten.

³¹ Graneheim & Lundman, 2004. s. 24

3. Tidigare forskning, litteraturkritik och bakgrundsfakta

3.1 Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer tidigare forskning att presenteras. Den tidigare forskning som valts för denna undersökning berör media och politik, texterna har hämtats från analogier i olika böcker. Då invandringspolitik är en global fråga som rör många länder finns både internationell och svensk forskning, vilket bidragit till att den utvalda tidigare forskningen är skriven på både engelska och svenska. Vidare är invandringsdebatten ett relativt brett ämne och eftersom uppsatsen fokuserar på den mediala bilden, har även tidigare forskning valts därefter. Medias roll i samhällsfrågor och invandringspolitikens utveckling de senaste åren samt invandringspolitik i olika länder. Valen motiveras främst med att det är relevant att se till kopplingen mellan media och politik.

Bortom Stereotyperna: Invandrare och integration i Danmark och i Sverige

Antologin framställd av Ulf Hedetoft, Bo Pettersson och Lina Sturfelt gör en jämförande analys mellan Danmark och Sveriges praxis avseende invandringspolitik. Texten analyserar hur Sverige och Danmarks invandringspolitik återspeglas i debatter i det andra landet, alltså hur svensk invandringspolitik skrivs om i den danska debatten och hur dansk invandringspolitik skrivs om i den svenska. Slutligen analyserar de om ländernas invandringspolitik har blivit mer lik den andres de senaste åren eller om den nu skiljer sig mer från den andre. Resultatet av deras analys är att de ser en förändring mellan den danska och den svenska invandringspolitiken. Författarnas analys menar på att ländernas invandringspolitik liknar varandra allt mer där de anser att det är den svenska invandringspolitiken som tar efter den danska i vissa avseenden. Analysen visar att

invandringspolitiken har förändrats men den visar även att debatten har förändrats. Där framställningen av dansk invandringspolitik i svensk media nu blivit desto mindre negativ än den tidigare varit.

Antologi tar upp Danmark och Sverige samt att de jämför debatten och invandringspolitiken. Det som skiljer bokens undersökning från denna uppsats är främst att de är skrivna under olika perioder. Antologin är skriven 2006 och eftersom det har skett mycket i såväl den danska som den svenska invandringspolitiken gör det möjligt för uppsatsämnet att fortskrida. Vidare skiljer sig även denna undersökning från min uppsats, då den fokuserar generellt på den danska och svenska invandringspolitikens utveckling. Medan uppsatsen fokuserar på ledarartiklarnas gestaltning av invandringspolitik med ett ytterligare fokus på två jämförande perioder.³²

Invandring på ledarsidorna i svensk nationell dagspress 2010–2015

Antologin undersöker hur skribenter i olika tidningar skriver om invandring, detta i syfte att kunna se om skribenternas framställning skiljer sig från varandra. Texten har valt att fokusera på fyra olika tidningar och de har använts sig utav totalt 1000 artiklar från samtliga tidningar. De fokuserar på att se hur invandring framställs i tidningarna. Författarna menar att valet av ämnen som media väljer att beröra, gör det möjligt att se att de har ett inflytande på vad som anses vara viktigt och anses vara mindre viktigt i samhället.³³ (196, 199). Vidare menar dem på att det, genom de utvalda artiklarna, går att se ett mönster att frågan om invandring har ökat efter 2014 i Sverige, jämförelsevis med de artiklar valda från 2010 och fram till 2014.

Resultatet av deras analys är att de flesta av artiklarna skriver om invandring relativt neutralt, vidare att de som inte räknades som neutrala mestadels generellt var negativt vinklade mot invandring. Författarna kom även fram till att de olika tidningarna framställt invandring olika tydligt, där exempelvis Svenska Dagbladet var en av de tidningarna som procentuellt sett hade flest antal negativt vinklade artiklar.³⁴

³² Hedetoft & Sturfeldt. 2006. s.24

³³ Truedson, Lars. Migrationen i medierna: men det får en väl inte prata om. Stockholm: Institutet för mediestudier. 2016, s. 196, 199

³⁴ Truedson, 2016. s. 203-205

Det som skiljer *Invandring på ledarsidorna i svensk nationell dagspress 2010-2015* från denna uppsats är främst att de endast tar upp hur ledarsidorna i svenska tidningar skriver om invandring. Då texten endast fokuserar på framställningen i tidningar och inte undersöker frågan med ett jämförande land gör det ämnet för min uppsats möjligt att fortskrida då denna artikel endast berör ett land, vilket gör att den skiljer sig från min uppsats.

Strategies for Combating Right-Wing Extremism in Europe

Den danska statsvetaren och forskaren Hans Jørgen Nielsen har undersökt hur den mediala bilden av dansk invandringspolitik ser ut i olika europeiska länder, Sverige inkluderat. Författaren menar på att de utomstående länderna generellt sätt beskriver den danska invandringspolitiken som sträng och näst intill radikal. Vilket han hävdar skiljer sig mycket från de inhemska danska medierna som skriver om landets egna invandringspolitik som kontrollerat.

Nielsens resultat av undersökningen är att Sveriges media var en av de undersökande länder som skriver mest kritiskt och negativt om den danska invandringspolitiken. Vidare menar han även att det i mindre utsträckning sker mediala angrepp mot de svenska invandrarna i svensk media än mot danska invandrare i Danmark. Detta hävdar han beror på ländernas olika politiska utgångspunkt.

Det som skiljer Hans Jørgen Nielsens undersökning från denna uppsats är Nielsen undersöker flera länder där Sverige endast är ett av dem, vilket gör att analysen kring just svensk media inte är särskilt omfattande. Att Nielsens undersökning analyserar flera länder och inte endast Sverige och Danmark är den främsta anledningen till att min uppsats ämne görs möjligt för fortskridning.³⁵

³⁵ Stiftung, Bertelsmann. Strategies for Combating Right-Wing Extremism in Europe. Bertelsmann Foundation. 2009-04-01

3.2 Bakgrund

Detta avsnitt kommer att presentera en historisk överblick av den svenska samt danska invandringsspolitiken för att ge läsaren översiktlig hur historien ser ut.

Överblickens kommer att utgå från början av 1900-talet och fram till ländernas, i dagläget 2018, styrande partier alltså danska Venstre och svenska Socialdemokraterna. Fokus kommer att ligga på de jag anser är några av de mest utstickande händelserna under historien.

Urvalet av denna tidsperiod har gjorts främst då fakta för hur invandringsspolitiken i de båda länderna såg ut tidigare än 1900-talet var svårt att hitta. Vidare har urvalet gjorts då jag inte finner det relevant att se för långt tillbaka i tiden då syftet för detta avsnitt endast är att ge läsaren en överblick över hur invandringsspolitiken i Sverige och Danmark har sett ut i historien.

Svensk invandringsspolitik 1900-2018

Sverige kallades, innan andra världskriget, ett utvandrarland. Svenska medborgare hade utvandrat till länder som USA och olika delar av Europa och det hade inte tidigare invandrat människor till Sverige. Det var först efter andra världskriget som invandringen tog fart, Sverige tog emot flyktingar från världen över.³⁶ Några specifika regler kring hur processen kring migration skulle se ut fanns dock inte. Det var först 1969 som Statens Invandrarverket (dagens Migrationsverket) bildades, vilka arbetar frekvent med integrations- och invandrarfrågor.³⁷

År 1995 gick Sverige med i Europeiska Unionen (EU). Ännu en händelse som utvecklade den svenska invandringsspolitiken, på så vis att med medlemskapet kom en ny asyl-och migrationspolitik som Sverige blev tvungna att följa.

³⁶Historik. *Migrationsverket*. 26-10-2018

³⁷Historik. *Migrationsverket*. 26-10-2018

År 2010, ytterligare ett år för en stor förändring i svensk migrationspolitik.

Sverigedemokraterna fick tillräckligt många röster i valet och kom med i riksdagen.

Sverigedemokraterna var det första partiet i riksdagen vars åsikter sades vara främlingsfientliga och i vissa hänseenden negativa mot invandring på ett, vad många skrev, mycket radikalt vis. (källa)

2013 ger Migrationsverket permanenta uppehållstillstånd till alla syrier och statslösa som kommer från det krigsdrabbade Syrien.³⁸ Med detta tillkom att personer som endast vistas i Sverige, men ännu inte fått tillstånd för asyl, fick rätt till samma sjukvård som asylsökande. Vidare har barn som vistas i Sverige utan tillstånd rätt till hälso- och sjukvård även tandvård inkluderat.³⁹

I oktober 2015 kom flyktingkrisen till Sverige och vi tog nu in fler flyktingar än vi tidigare hade gjort.⁴⁰ Sverige vill bland annat att EU:s flyktingpolitik ska förändras, där alla medlemsstater tar större ansvar i invandringsfrågan⁴¹

Dansk invandringspolitik 1900-2018

Det var under 1930-talet som flest människor invandrade till Danmark och eftersom landets ekonomi redan var instabil blev denna ström av invandring en stor belastning för landet. Danmark löste detta problem genom att starta läger till flyktingarna tills de i mindre skaror lämnade landet. (källa)

Efterkrigstiden var även en period i den danska invandringshistoria som medförde att diskussionen om invandring blev ytterligare uppmärksam. Ett nytt asylsystem kom att begränsa antal flyktingar som fick möjlighet att komma in i det danska samhället.⁴²

Efter denna tid blev det mindre fokus på invandringspolitiken och runt 1980-talet röstades det fram regler som gjorde att det blev allt svårare att bli utvisad från Danmark. Detta

³⁸Syrier får permanent uppehållstillstånd. *Svenska Dagbladet*. 2013-09-03.

³⁹Hälso- och sjukvård för asylsökande. *Migrationsverket*. 2018-11-08

⁴⁰Historik. *Migrationsverket*. 26-10-2018

⁴¹Migration, asyl- och flyktingpolitik. *Socialdemokraterna*. 2018-06-04

⁴² Brochmann, & Hagelund. 2012. s.98-99

medförde att invandringen växte mycket vilket bidrog till att landet senare efter denna våg, blev avskräckta av invandring och vill nu förändra lagen ytterligare.⁴³

1990-talet började frågan om invandringspolitik växa och landet fick sitt första högerpopulistiska parti, Fremskridtspartiet, som var med och bestämde vissa delar tillsammans med resterande regering. Det var dock först 1995 som främlingsfientligheten tog fart på riktigt i Danmark, Dansk Folkpartiet uppkom 1995.⁴⁴ Dansk Folkeparti är idag ett parti som jobbar nära flera av de danska partierna och som i många fall har stort inflytande.⁴⁵

Senaste stora nyheten om dansk invandringspolitik är att det kommit upp förslag om att vissa av de danska partierna förespråkar att det bör bli förbjudet att söka asyl i Danmark. De hävdar att asylsökande bör samlas i ett tredje land innan de fått asyl för att först då välkomnas till Danmark.⁴⁶ Det finns även förslag om att straffen ska skilja sig mellan danskar och danskar i landet.⁴⁷

⁴³ Green-Pedersen & Odmalm. 2008. s. 371

⁴⁴ Green-Pedersen & Odmalm. 2008. s. 375

⁴⁵Dansk Folkeparti. *Nationalencyklopedin*.

⁴⁶Dansk Folkeparti. *Nationalencyklopedin*.

⁴⁷Svensson, Per. Dansk skulle mot rättsstaten. *Dagens Nyheter*. 2018-03- 01

4. Analys

Under detta avsnitt kommer en analys av utvalda artiklar att genomföras. Först en analys genom den utvalda metoden, innehållsanalys, för att sedan analysera materialet utifrån uppsatsens valda teori, gestaltningsteorin. Fortsättningsvis kommer ett resultat utifrån dessa analyser presenteras och detta resultat skall sedan kommenteras under avsnittet diskussion.

Denna undersökning har som mål att se hur svensk media skriver om dansk invandringspolitik och hur förändringen har sett ut.

Vidare kommer en uppdelning i två olika kategorier inom både metod och teori användas i syfte att ge en tydligare disposition. Artiklarna kommer att delas upp i två olika underrubriker: positiva och negativa. Utifrån dessa kommer de att delas in utifrån en metod- och teoretisk analys om de anses negativa eller positiva. För att göra det ytterligare tydligt för läsaren kommer artiklarna att analyseras utifrån de tidsperioder som de skrivits i, även de tidsperioden som senare skall jämföras och undersökas vidare i diskussionen.

Denna kvalitativa analys görs i syfte att dels se vilka artiklar som har en negativ eller positiv syn på den danska invandringpolitiken under de olika tidsperioderna. Detta i syfte att se om det råder någon skillnad mellan utfallet av metoden och utfallet av teorin.

En aspekt som går att se i samtliga 12 artiklar utifrån delen "vilken attribut har skribenten tillskrivits" är att alla utvalda artiklar är ledarartiklar, vilket gör att de alla har samma attribut. Detta kommer därför inte att analyseras vidare, utan nämns endast för att resonera fram varför den inte är relevant att beakta.

4.1 2005-2015

Negativ syn på dansk invandringspolitik

*Danmark åt somliga danskar.*⁴⁸

"För inte trodde man väl att det demokratiska Danmark skulle utmana internationella FN-konventioner, splittra familjer, stifta lagar som skiljer på invandrare och infödda i fråga om rättigheter och skyldigheter som till exempel rätten att gifta sig med vem man vill (och när man vill) eller att det i rätten till socialbidrag finns en lägstanivå för det blonda Danmark och en för det mörka. " Och sedan kan ju var och en gissa vilken hårfärg som får mest."

Det är svårt att inte se att skribenten ur denna meningenshet har starka åsikter gällande det danska systemet. I det manifesta innehållet visas ingen negativitet till den danska invandringspolitiken. Däremot är det väldigt tydligt bland det latent innehåll att det finns en negativ inställning då det brukas termer som "splittra familjer och "utmana internationella FN-konventioner".

Utifrån gestaltningsteorin går det att se tydligt hur skribenten väljer att måla upp den danska invandringspolitik som djävulen som går emot de mest grundläggande idéer vi har i samhället, såsom alla människors lika värde. Vilket tyder på en negativ ton i denna artikel.

*Inför en förundrad omvärld*⁴⁹

"Rasism eller fascism i Sverige har européer stora svårigheter att föreställa sig. Bara den som inte varit i Ungern, Österrike, Frankrike, Irland, Grekland, Kroatien, Bulgarien eller Danmark kan se Sverige som särskilt hotat".

Skribenten i denna meningenshet har valt jämföra Sverige med bland annat Danmark. Som manifest innehåll står det att Danmark, och många andra länder, har en rasism och fascism inrotat sitt samhälle. Som latent innehåll går här att se, via ordvalen hot, rasism och fascism, att skribenten har en negativ inställning till den danska invandringspolitiken.

⁴⁸Kjöller, Hanne. Danmark åt somliga danskar. *Dagens Nyheter*. 2005-02-08.

⁴⁹Swartz, Richard. Inför en förundrad omvärld. *Dagens Nyheter*. 2014-12-19.

Skribenten väljer här att gestalta den politiska förändring som sker i Europa som rasistisk och fascistisk, och beskriver den som ett hot.

*Populism utan prefix*⁵⁰

“Dansk folkeparti har en betydligt mindre problematisk historia än Sverigedemokraterna. Och invandringspolitiken är inte samma vattendelare där som den är här. Ändå är det svårt att foga samman dess politik med de borgerliga partiernas”, "Allt åt alla (utom åt invandrarna) – är på sätt och vis populisternas ekonomiska löfte."

I denna artikel, och främst ur detta utdrag, beskrivs det som manifest innehåll att all välfärd ska gå till danskarna och ingen välfärd till invandrarna. Som latent innehåll är det uppenbart att det är en kritik mot hur skribenten menar att dansk politik har en till viss del egoistisk uppbyggnad.

Vidare den gestaltningsteoretiska aspekten visar på att skribenten valt att benämna partierna med den negativa termen högerpopulism samt att fokusera på att de har en problematisk historia. Vidare har skribenten även valt att distansera partierna i fråga med övriga borgerliga för att på så sätt ge läsaren en bild av att de skiljer sig starkt åt. Det senare citatet låter läsaren dra slutsatsen att de "högerpopulistiska" partierna tycker att invandrare inte ska få något av välfärden, och att det är ett ekonomiskt löfte.

*Trots extrepartier ökar inte främlingsfientligheten.*⁵¹

"Radikala högerpartier i nationella parlament någon gång under perioden 1999–2012: Danmark: Dansk Folkeparti", "Deras (radikala höger partiers) närvaro kan följaktligen medföra att folk som är invandringsfientliga blir mer benägna att agera utifrån sina attityder, till exempel genom att bemöta och behandla människor olika beroende på ursprung och utseende."

Denna artikel handlar om en studie gjord i en stor del av Europas länder. Som manifest innehåll säger det att dessa partier kan spä på rasismen i landet rent konkret, samt att Dansk Folkeparti är ett radikalt högerparti. Det finns en stark negativ underton som latent innehåll.

⁵⁰Populism utan prefix. *Dagens Nyheter*. 2015-06-24

⁵¹Trots extrepartier ökar inte främlingsfientligheten, *Dagens Nyheter*. 2014-10-13

Skribenten väljer här att gestalta dessa partier som radikala högerpartier. Denne väljer även att dessa partiets närvaro bygger på en rasism gällande att bemöta och behandla nya människor.

*Invandring kan ge Sverige långsiktiga fördelar*⁵²

"Om man i Sverige, med politiska medel, skulle begränsa invandringen betydligt, exempelvis enligt dansk förebild, skulle befolkningen inte öka påtagligt, utan stanna vid cirka 10 miljoner år 2060. Detta scenario skulle dock leda till en kraftigt förändrad befolkningsstruktur i landet. Den ökande livslängden i befolkningen innebär att andelen personer som passerat pensionsgränsen 65 år skulle öka betydligt, från dagens 20 procent till 30 procent, med åtföljande betydande ökning av belastningen på pensionssystem och sjukvård."

Denna artikel har manifest innehåll om att den svenska invandringspolitiken kan komma att gynna Sverige i jämförelse med Danmarks strikta invandringspolitik. Det latenta innehållet är således ett negativt ställningstagande till Danmarks strikta invandringspolitik.

Enligt gestaltningsteorin går det att se att skribentens bakomliggande agenda i denna artikeln handlar om att det kommer finnas många positiva effekter av invandring. Han har valt att exemplifiera med dansk invandring som den sämre lösningen, då man enligt denne kommer möta betydande problem inom pensionssystem och sjukvård utan invandring.

Positiv syn på dansk invandringspolitik

*Dolda nyanser i dansk invandringsdebatt*⁵³

"Men det är uppenbart att för ansvarigt statsråd, integrationsminister Inger Støjberg, är det huvudsakliga syftet att kommunicera till världens flyktingar att Danmark inte är en lämplig slutstation för deras resa." , "När Støjberg som bäst luftade sina idéer om hur flyktingar ska skrämmas från att välja Danmark", "Att hitta skäl att kritisera dansk retorik och invandringspolitik är inte svårt"

⁵²Invandring kan ge Sverige långsiktiga fördelar. *Svenska Dagbladet*. 2015-09-03

⁵³Birgersson, Susanna. Dolda nyanser i dansk invandringsdebatt. *Göteborgs Posten*. 2015-08-28

I denna artikeln finns det en inte riktigt negativ syn mot dansk invandringspolitik i form av manifest innehåll då inte skribenten rent explicit kritiserar den. Däremot är det en stark negativ underton som latent innehåll med termval som att "skrämma flyktingarna".

Skribenten väljer i detta fallet att använda sig av frasen "flyktingar ska skrämmas" vilket man som läsare kan känna en förbittring mot. Det är en emotionellt stark fras. I den andra valda citationen låter skribenten det tolkas som att invandringspolitiken är väldigt lätt att kritisera. Som läsare tolkar man det som att det naturliga är att vara negativ till politiken.

Sammanfattning

Det genomgående tydliga temat i ovanstående artiklar har ett mönster av negativa åsikter kring den danska invandringspolitiken, vilket går att se på de latenta samt manifesta analysen av artiklarna samt genom analysen för hur skribenterna valt att gestalta sin åsikt. Det går tydligt att se att fem av sex artiklar i analysen tar avstånd från Danmarks strikta invandringspolitik, kallar bland annat landets politik högerradikal, rasistisk och fascistisk. Vad som dock bör tas i beaktning är att den artikeln som valts att placeras under "positiva artiklar" endast visar positiv underton utifrån innehållsanalysen men enligt gestaltningsteorin visar på att det finns en viss kritik mot den danska invandringspolitiken.

4.2 2015-2018

Negativ syn på dansk invandringspolitik

*EU ska lösa flyktingfrågan. Danmark har inte svaret.*⁵⁴

"(Danska) Migrationsförslaget är stötande.", "Men beklämmande ofta används kreativiteten, som i Danmark, mest till att hitta nya sätt att stänga gränserna, i hopp om att någon annan tar hand om problemen."

I denna artikeln ser man istället manifest innehåll med stark negativitet till Danmarks allt striktare politik. Som latent innehåll menar man även att Danmarks lösning på problemet är att låta omvärlden lösa problemet.

Skribenten klassar här hela det danska migrationsförslaget som stötande. Samtidigt förklarar denne att det handlar om lathet och ovilja gällande flyktingfrågan.

*Dansk skalle mot rättsstaten*⁵⁵

"I sin iver att försvara den västliga civilisationen mot hotet från ”icke-västliga invandrare” (grundbegrepp i dansk debatt) är regeringen i Danmark redo att smula sönder en av den västliga civilisationens bärande balkar, principen om likhet inför lagen."

"I välmotiverad oro över förekomsten av parallella, alternativa rättsordningar i utanförskapsområden vill den danska regeringen införa en parallell, alternativ rättsordning i dessa områden, utochinvänd statlig sharia."

Skribenten tar i denna artikeln starkt avstånd från dansk migrationspolitik. Som latent innehåll märker man en stark negativitet gentemot den danska politiken, även om det inte står som manifest innehåll. Däremot tar skribenten upp välmotiverad oro av parallella samhällen som manifest innehåll, som kan analyseras som latent innehåll av negativitet gentemot hur misslyckad den danska integrationen varit, och ett eventuellt behov av en striktare invandringspolitik.

⁵⁴EU ska lösa flyktingfrågan. Danmark har inte svaret. *Sydsvenskan*. 2018-02-07

⁵⁵Svensson, Per. Dansk skalle mot rättsstaten. *Dagens Nyheter*. 2018-03- 01

Skribenten gestaltar det här som att den danska politiken går rakt emot vår civilisations grundbultar. Generellt, som läsare, så känner man en negativitet till detta, oavsett vad det handlar om.

Positiv syn på dansk invandringspolitik

*Danska S har rätt om asylsystemet*⁵⁶

"Danska Socialdemokraterna närmar sig en migrationspolitik som redan är verklighet i länder som Australien och Kanada och som överlag fungerar väl. Hur lång tid kommer det dröja innan Sveriges socialdemokrater låter sig inspireras?"

"Statsminister Stefan Löfven borde snarast bjuda in Mette Frederiksen att hålla en dragning för regeringen om argument för en modernisering av asylrätten."

Utifrån innehållsanalysen står det som manifest innehåll att Danmark närmar sig en politik som, överlag, fungerar bra och att Sverige antagligen kommer följa denna. Det latent innehåll är att det systemet Sverige har idag är sämre än det danska och att vi bör följa dem.

Utifrån gestaltningsteorin visar citaten på hur den danska politiken redan finns bland respekterade länder i världen, och att den fungerar väl där. Det är därefter inte en fråga om Sveriges socialdemokraterna inspireras, utan när. Det är således en självklarhet att det är mot det hållet vi ska gå. Skribenten bedömer även dagens asylsystem föråldrat då på uppmaning att den bör moderniseras.

*Ersätt asylrätten med flyktingkvoter*⁵⁷

"Om EU ställde sig bakom förslaget som danska socialdemokraterna lagt fram skulle antalet som drunknar förmodligen sjunka rejält."

"På pappret ser det (Sveriges flyktingpolitik) humant ut, men alla som kan frågan vet att det är denna politik som leder till att människor drunknar på Medelhavet."

"Hur många kan vi integrera? I Sverige har vi åtminstone svaret åt andra hållet: så många som vi har tagit emot på senare år går inte att framgångsrikt integrera inom en tid som uppfattas som rimlig av vare sig svenskar eller invandrade."

⁵⁶Sonesson, Jenny. *Danska S har rätt om asylsystemet*. *Göteborgs Posten*. 2018-02-05

⁵⁷Arpi, Ivar. *Ersätt asylrätten med flyktingkvoter*. *Svenska Dagbladet*. 2018-02-06

I denna artikel finns manifest innehåll om att det danska systemet faktiskt har positiva konsekvenser. Det svenska systemet däremot har negativa, och det finns en latent positiv ton gentemot det danska, mer strikta systemet.

Vidare utifrån vald teori, väljer skribenten att gestalta den svenska invandringspolitiken som grunden till flyktingproblemet. Det är den som leder till att folk drunknar i medelhavet, medan den danska politiken hade lett till ett mycket bättre resultat. Skribenten väljer även att gestalta den svenska integrationspolitiken som ett totalt misslyckande och att samtliga i Sverige är eniga om detta.

*När danska S avskaffar asylrätten måste Löfven bygga en politisk mur*⁵⁸

“Ungefär samtidigt som Samak-kongressen inleddes presenterade Stefan Löfvens danska systerparti sin nya asyl- och integrationspolitik. Danmark ligger på det området ett par år före Sverige.”, "Bortsett från de folkrättsliga och humanitära aspekter man kan lägga på flyktingfrågan (och danska politiker och opinionsbildare har sedan länge vant sig vid att bortse från dem) urskiljer man påträngande frågetecken.”, "Förslagen är inte genomförbara."

Utifrån innehållsanalysen går det att se manifest innehåll att den danska invandringspolitiken idag är mer lyckad än den svenska. Som latent innehåll kan då tolkas en viss positiv åsikt mot Danmarks invandringspolitik. Däremot fortsätter artikeln och belyser stora brister i Danmarks framtida förslag om invandringspolitik. Man skriver även explicit att de är, och har länge varit, inhumana. På en latent nivå är denna artikeln svåranalyserad då den å ena sidan beskriver Danmarks invandringspolitik som något som är mer utvecklat än den svenska, men å andra sidan att de under en längre period har varit inhumana.

Utifrån gestaltningsteorin: Skribenten i denna artikeln väljer att belysa det faktum att Sveriges invandringspolitik är daterad och att Danmarks invandringspolitik är framtiden och lösningen. Däremot väljer denne också att måla upp Danmark som några som är vana vid att agera inhumant, för att sedan förklara deras förslag gällande invandringspolitiken icke genomförbara. Det är svårt att se skribentens genomgående agenda i denna artikel då den dels

⁵⁸När Danska S avskaffar asylsystemet måste Löfven bygga politik mur. *Dagens Nyheter*.

2018-02-05

belyser att Sverige borde ta efter Danmarks invandringsspolitik i dagsläget men inte förklara den inhuman och att deras ytterligare förslag inte ens är genomförbara.

*Lär av våra nordiska grannar om migration*⁵⁹

"Även Sverige behöver en sansad migrationspolitik som är stabilt förankrad hos stora delar av väljarkåren. Den rättsosäkra gymnasielagen, som sågats av Lagrådet, är ett symptom på regeringens och Centrums tondövhet och brist på långsiktigt ansvar. Våra nordiska grannar skakar med rätta på huvudet och förstår inte vad svenskarna håller på med. Låt oss ödmjukt lyssna på deras åsikter. Sverige har en del att lära."

Denna meningssenheter menar på att Sveriges migration är osansad jämfört med resterande av nordens. Det står som manifest innehåll att Sverige bör ta lärdom av hur de sköter migrationspolitiken. Som latent innehåll innebär det att vi i Sverige behöver gå mot en striktare migrationspolitik. Vilket då går att tolka som att denna skribent är positiv till den danska invandringsspolitiken.

Skribenten gestaltar det här som att Sveriges grannländer inte förstår vad Sverige håller på med när det kommer till flyktingfrågan. Denne väljer även att klassa svenska migrationspolitiken som osansad och vinklar det som att denna politik inte alls är förankrad av väljarna.

Sammanfattning

Utifrån denna innehållsanalys samt gestaltning analys av samtliga artiklar skrivna från 2015 till och med 2018 går att finna ett mönster. Det går att se att majoriteten av artiklarna har en positiv åsikt gentemot den danska invandringsspolitiken och refererar exempelvis till landets invandringsspolitik som att "Danmark ligger på det området ett par år före Sverige." Vilket går att tolka som att Sverige vill efterlikna det danska invandringss systemet. Vidare går att se att fyra av sex artiklar visar en positiv underton i sina artiklar.

⁵⁹Sonesson, Jenny. Lär av våra nordiska grannar om migration. *Göteborgs Posten*. 2018-04-26

5. Resultat

Resultatet utifrån analyserna via metod och teori visar att det har skett en förändring i hur svenska media väljer att gestalta och porträttera dansk invandringspolitik. Innan flyktingkrisen 2015, 2005-2015, valde övervägande del att kritisera den danska invandringspolitiken och benämna den som högerradikal, rasistisk och fascistisk. Efter flyktingkrisen 2015 valde däremot övervägande del att istället måla upp den svenska modellen som föråldrad och osansad. I ett av fallen kallades till och med den svenska, mindre strikta invandringspolitiken, som den inhumana. I samband med att den svenska mediala bilden av invandringspolitik har förändrats har även den svenska politiken förändrats och konvergerar mot den danska, striktare invandringspolitiken.

Det går därmed att se att de då, 2005-2015, negativt vinklade artiklarna har övergått till positiva gentemot den danska invandringspolitiken.

6. Diskussion

Diskussionen för denna uppsats kommer att sammanfatta analyserna av primärmaterial utifrån metod och teori, som presenterades ovan.

Det går tydligt att se utifrån den utvalda metoden att det finns positiva och negativa mönster mellan dels de artiklarna utvalda under perioden innan flyktingkrisen, 2005-2015, samt efter krisen efter 2015, 2016-2018.

Enligt gestaltningsteorin kan man se vissa stora förändringar.⁶⁰ Från 2005-2015 valde majoriteten att etikettera den danska invandringspolitiken som populistisk, radikal, hotfull, rasistisk och fascistisk. Den gestaltas som djävulen på så sätt att den danska invandringspolitiken skulle gå emot de grundläggande principer som vårt samhälle bygger på, allas lika värde. I en av artiklarna beskriver man att landet är starkt beroende av invandringen och utan denna kommer landet utstå starka påfrestningar. Man valde här att beskriva den svenska, mindre strikta invandringspolitiken, som den humana. Den som ska rädda oss från stora påfrestningar.⁶¹

Ser man istället till hur den mediala synen på den danska invandringspolitiken är efter flyktingkrisen 2015 fram tills 2018 går det att se en förändring. Man väljer att gestalta den svenska invandringspolitiken som föråldrad och att den danska strikta politiken är den naturliga och självklara vägen att gå. En av artiklarna förklarar dock den danska invandringspolitiken som ogenomförbar, att det danska folket är vana vid att agera inhumant. Intressant nog väljer dock även denne skribent att gestalta den svenska invandringspolitiken som föråldrad. Det finns flera artiklar som däremot fortfarande gestaltar den danska invandringspolitiken som djävulen; som går emot våra samhällens grundbultar om likhet inför lagen.

⁶⁰ Strömbäck, 2004. s. 40

⁶¹Arpi, Ivar. Ersätt asylrätten med flyktingkvoter. *Svenska Dagbladet*. 2018-02-06

Vidare förklarar ytterligare en artikel att Sveriges, mer generösa flyktingpolitik, är grunden till flyktingproblemen och att det är Sverige som är inhumana.⁶² Anmärkningsvärt är att detta är en rak motsats mot vad som skrevs innan flyktingkrisen.

Utifrån gestaltningsteorin går därför att se att det har skett en svängning i hur man gestaltar både den svenska och den danska flyktingpolitiken. Generellt sett har svensk media blivit mer positivt inställda till den danska flyktingpolitiken, även om inte samtliga artiklar följer detta mönster. Det går även att se att den svenska politiken, på politisk nivå, närmat sig den danska strikta invandringspolitiken. En förklaring till att mönstret om en medial konvergens mot den danska invandringspolitiken kan vara att det finns förslag i Danmark mot en ännu striktare invandringspolitik. Ett stopp på asylsökning och olika straff för olika invånare. Dessa förslag kritiserar i artiklarna, och inte den invandringspolitik som Danmark bedriver idag. Därför kan man tolka det som att samtliga artiklar som benämner ämnet av dagens danska invandringspolitik ställer sig positiv till den, medan samtliga ställde sig negativ till den innan flyktingkrisen. Med denna logik är det ett oerhört tydligt mönster - svenska media har de facto blivit avsevärt mycket mer positiv till den danska, strikta invandringen. Om man även följer denna logiken hela vägen ut så kan det vara så att vi inom några år kommer se en ytterligare fortsatt svängning av positiv ton mot de nya danska förslagen. Kanske kommer debattartiklarna 2022 gestalta stopp för asylsökande och olika straff för olika invånare med en stark positiv ton.

Resultatet utifrån metoden visar även ett liknande mönster som ovanstående. Innan 2015 så har inte samtliga en negativ inställning i form av manifest innehåll. Det står inte i samtliga artiklar en explicit kritik mot den danska invandringspolitiken, däremot ett det ett genomgående tema med en stark negativ underton som latent innehåll. "Inte trodde man Danmark var ett land som splittrar familjer"⁶³ är bara ett exempel där skribenten med oerhört stark negativ ton som latent innehåll kritiserar den danska politiken. Även citationen "allt åt alla (utom invandrarna)"⁶⁴ bygger inte på en explicit kritik, utan en stark negativ ton där man

⁶²När Danska S avskaffar asylsystemet måste Löfven bygga politik mur. *Dagens Nyheter*. 2018-02-05

⁶³Birgersson, Susanna. Dolda nyanser i dansk invandringsdebatt. *Göteborgs Posten*. 2015-08-28

⁶⁴Populism utan prefix. *Dagens Nyheter*. 2015-06-24

kritiserar på ett nästan humoristiskt sätt. Den mediala bilden innan flyktingkrisen 2015 kan alltså sammanfattas, utefter metoden, att samtliga har samma latent innehåll, men olika manifesta innehåll.

Efter flyktingkrisen är temat desto splittrat. Fyra av sex artiklar är positiva gentemot den danska flyktingpolitiken, både som latent och manifest innehåll. Däremot finns det två artiklar som tar starkt avstånd, på både latent och manifest nivå, mot den danska invandringspolitiken. En artikel skriver explicit att den danska invandringspolitiken idag är mer lyckad och utvecklad än den svenska. Däremot beskriver skribenten även som manifest innehåll Danmarks nya förslag som o genomförbara och det går inte tolka skribentens latent innehåll som en latent inställning.

Sammanfattningsvis kan man se, utifrån metoden, något av ett mönster. Samtliga artiklar innan flyktingkrisen 2015 hade en kritik mot den danska invandringspolitiken som latent innehåll, även om inte samtliga hade det som manifest innehåll. Däremot var resultat inte lika entydigt efter flyktingkrisen 2015. Här fanns de som tog avstånd på både manifest och latent nivå. Dock kunde man se att en övervägande majoritet hade blivit mer positiv till den danska invandringspolitiken. En förklaring till att inte samtliga var positiva kan vara att det finns danska förslag inom invandringspolitiken som är ännu striktare och det är därför det inte finns en enhällig positiv ton.

7. Sammanfattning

Efter att ha analyserat uppsatsen primärmaterial utifrån vald metod och utifrån vald teori vill jag nu undersöka hur detta går att kopplas till den valda frågeställningen för denna uppsats: *Hur gestaltas dansk invandringspolitik i svenska dagstidningar, från 2005 till och med 2018?*

För att se till den metod som primärmaterialen först kopplades till går det att finna mönster i utvecklingen av hur svensk media skrivit om dansk invandringspolitik genom tiderna. Det mönster och de teman som återfinns har varit att media går mot att tala mer öppet om invandringspolitik överlag och även mindre negativt om den danska invandringspolitiken än tidigare. Detta grundas i att det råder en skillnad mellan artiklar skrivna innan 2015 och efter 2015. Innan 2015 skrivs det främst negativt om den danska invandringspolitiken, den används ofta som skräckexempel och kallas "högerradikal, rasistisk, fascistisk". Efter flyktingkrisen 2015 jämför många den danska invandringspolitiken mellan Sveriges högerpopulistiska parti samt Danmarks motsvarighet. Vidare skrivs även i en artikel, skriven av Jenny Sonesson, att vi bör ta lärdom av den danska invandringspolitiken eftersom den svenska systemet är ohållbart.⁶⁵ Detta går även att tolka som en mer positiv vinkel på hur media skriver om den danska invandringspolitiken där de vill att Sverige bör se Danmark som ett mål inom invandringspolitiken.

Ovannämnda är teman och mönster för samtliga artiklar men vad som även bör beaktas är hur dessa ord används, om de nämns direkt (manifest) eller om de indirekt går att uttolka utifrån (latent). Detta är en del av primärmaterialen som har analyserats utifrån metoden.

Det går alltså att se hur svenska media skriver om dansk invandringspolitik på olika sätt. Att en utveckling har skett från innan flyktingkrisen fram tills idag är mycket tydligt, men vad det beror på är även intressant och relevant att diskutera. Utifrån metoden ges

⁶⁵Sonesson, Jenny. Danska S har rätt om asylsystemet. *Göteborgs Posten*. 2018-02-05

exemplifiering på att det har skett en utveckling och att den danska invandringspolitiken inte längre skrivs om som lika negativt som den gjorde innan 2015.

Intressant är även att se till, med detta resultat i ryggen, att medias bild följer sitt lands politik. Innan flyktingkrisen hade Sverige en mindre strikt invandringspolitik. I det läget gestaltade media vår invandringspolitik med viss positiv ton och den danska strikta politiken med negativ ton. När Sverige sedan lade om sin politik mot den mer strikta invandringspolitiken började man istället gestalta den mer strikta positivt, och den mer generösa flyktingpolitiken med negativ ton. Nu när det finns danska förslag om en ännu striktare politik bemöts den av svenska medier med negativ ton. Således kan man se att svenska media har en positiv syn på den rådande politiken i sitt land. Detta är ett extra anmärkningsvärt faktum då ingen av analyserade media är statlig, så det finns egentligen ingen riktigt påtvingad agenda från något håll.

8. Referenser

Arpi, Ivar. Ersätt asylrätten med flyktingkvoter. *Svenska Dagbladet*. 2018-02-06

<https://www.svd.se/ersatta-asylratten-med-flyktingkvoter>

Bergström, Göran & Boréus, Kristina. *Textens mening och makt; Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur. 2012

Birgersson, Susanna. Dolda nyanser i dansk invandringsdebatt. *Göteborgs Posten*.

2015-08-28

<http://www.gp.se/ledare/birgersson-dolda-nyanser-i-dansk-invandringsdebatt-1.131621>

Brochmann, Grete & Hagelund Anniken m.fl. *Immigration Policy and the Scandinavian Welfare State 1945-2010*. Palgrave Macmillan. 2012-05-09

Cwejman, Adam. Vi behöver ett kvotbaserat flyktingmottagande. *Göteborgs posten*.

2018-02-08

<http://www.gp.se/ledare/cwejman-sverige-beh%C3%B6ver-ett-kvotbaserat-flyktingmottagande-1.5153821?noAccess=true&aId=1.5153821>

Dansk Folkeparti. *Nationalencyklopedin*.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/dansk-folkeparti>

Hämtad 2019-05-29

EU ska lösa flyktingfrågan. Danmark har inte svaret. *Sydsvenskan*. 2018-02-07

<https://www.sydsvenskan.se/2018-02-07/eu-ska-losa-flyktingfragan-danmark-har-inte-svaret?redirected=1>

Immigration by citizenship. *Europa*. 2017-04-10

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

Hämtad 2019-05-29

Graneheim, U.H & Lundman, B. *Qualitative content analysis in nursing research concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness*. Department of Nursing, Umeå University. 2004-02-24

Green-Pedersen, Christoffer & Odmalm, Pontus. *Going different ways? Right-wing parties and the immigrant issue in Denmark and Sweden*. Journal of European Public Policy. 2008-02-22

Hedetoft, Ulf & Pettersson, Bo & Sturfelt, Lina. *Bortom stereotyperna? : invandrare och integration i Danmark och Sverige. Invandring och integration i Danmark och Sverige: Likt och olikt i debatt och politisk praxis*. Makadam förlag. 2006

Historik. *Migrationsverket*. 26-10-2018

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Migration-till-Sverige/Historik.html>

Hälso- och sjukvård för asylsökande. *Migrationsverket*. 2018-11-08

<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Medan-du-vantar/Halso--och-sjukvard.html>

Invandringspolitik. *Nationalencyklopedin*.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/invandringspolitik>

Hämtad 2019-05-29

Invandring. *Nationalencyklopedin*

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/invandring>

Hämtad 2019-05-29

Invandringskvot. *Nationalencyklopedin*

<https://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/invandringskvot>

Hämtad 2019-05-29

Invandring kan ge Sverige långsiktiga fördelar. *Svenska Dagbladet*. 2015-09-03

<https://www.svd.se/invandring-kan-ge-sverige-langsiktiga-fordelar>

Kjöller, Hanne. Danmark åt somliga danskar. *Dagens Nyheter*. 2005-02-08.

<https://www.dn.se/ledare/signerat/danmark-at-somliga-danskar/>

Ledare. *Nationalencyklopedin*

https://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/ledare?i_h_word=ledare

Hämtad 2019-05-29

Flyktingar i världen. *Migrationsinfo*. 2016-10-19

<https://www.migrationsinfo.se/migration/varlden/flyktingar-i-varlden/>

Hämtad 2019-05-29

När Danska S avskaffar asylsystemet måste Löfven bygga politik mur. *Dagens Nyheter*.

2018-02-05

<https://www.dn.se/ledare/nar-danska-s-avskaffar-asylratten-maste-lofven-bygga-en-politisk-mur/>

Populism utan prefix. *Dagens Nyheter*. 2015-06-24

<https://www.dn.se/ledare/huvudledare/populism-utan-prefix/>

Rydgren Jens. *Is extreme right-wing populism contagious? Explaining the emergence of a new party family*. *European Journal of Political Research*. 2005-06-07

Shermer Galte, Isabelle. *Flyktinginvandring-internationellt*. *Ekonomifakta*. 2018-04-12

<https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Arbetsmarknad/Integration/Flyktinginvandring---internationellt/>

Hämtad 2019-05-29

Sonesson, Jenny. Lär av våra nordiska grannar om migration. *Göteborgs Posten*. 2018-04-26

<http://www.gp.se/ledare/sonesson-1%C3%A4r-av-v%C3%A5ra-nordiska-grannar-om-migration-1.5755995>

Migration, asyl- och flyktingpolitik. *Socialdemokraterna*. 2018-06-04

<https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-till-o/migration-asyl--och-flyktingpolitik/>

Hämtad 2019-05-29

Sonesson, Jenny. Danska S har rätt om asylsystemet. *Göteborgs Posten*. 2018-02-05

<http://www.gp.se/ledare/sonesson-danska-s-har-r%C3%A4tt-om-asylsystemet-1.5140021>

Strömbäck, Jesper. *Den medialiserade demokratin - Om journalistikens ideal, verklighet och makt*. SNS Förlag. 2004-03-01

Svensson, Per. Dansk skalle mot rättsstaten. *Dagens Nyheter*. 2018-03-01

<https://www.dn.se/ledare/signerat/per-svensson-dansk-skalle-mot-rattsstaten/>

Stiftung, Bertelsmann. Strategies for Combating Right-Wing Extremism in Europe.

Bertelsmann Foundation. 2009-04-01

Syrier får permanent uppehållstillstånd. *Svenska Dagbladet*. 2013-09-03.

<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/alla-syrier-far-permanent-uppehallstillstand>

Swartz, Richard. Inför en förundrad omvärld. *Dagens Nyheter*. 2014-12-19.

<https://www.dn.se/ledare/kolumner/richard-swartz-infor-en-forundrad-omvarld/>

Tawat, Mahama, *Danish and Swedish immigrants, cultural policies between 1960 and 2006: toleration and the celebration of difference*, *International Journal of Cultural Policy*, 2012-12-11

Tidslinje över flyktingkrisen. *Sveriges Radio*. 2015-11-11
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6299595>
Hämtad 2019-05-29

Truedson, Lars. *Migrationen i medierna: men det får en väl inte prata om*. Stockholm: Institutet för mediestudier. 2016.

Trots extrempartier ökar inte främlingsfientligheten, *Dagens Nyheter*. 2014-10-13
<https://www.dn.se/debatt/trots-extrempartier-okar-inte-framlingsfientligheten/>